

Sitater fra stemmerettsdebatten

Stemmerett for kvinner, på likefot med menn, ble første gang foreslått for Stortinget av Viggo Ullmann, Thomesen med flere i 1886. Det tok tid før forslaget kom opp til debatt. Det skjedde ikke før 4. juli 1890. Allerede før saken kom opp var meningene sterke og høylytte. Statsminister Emil Stang, for eksempel, slo an tonen ved å si at nå hadde man sunket så dypt at man krevde at *'både fruentimmer og børn'* skulle få stemmerett.

Selve debatten varte i to dager. Frontene var harde, og både utviklingslæren, syndefallet og Paulus ble trukket inn i debatten. Det var tydelig at motstanderne mente at stemmerett for kvinner ville føre til oppløste familier og representerte et brudd på naturens orden.

Hele debatten er lagt ut på internett. Her er noen sitater:

'Hun kan ikke gjøre Mandens Gjerning, og hun vil ikke gjøre Kvindens Gjerning, hva bliver hun da? Hun bliver et vanskabt Misfoster, hun bliver et Neutrum' (Biskop Heuch)

'Jeg skjønner ikke mere hvor det bliver af Hjemmet, man kan ikke have sit Hjerte paa to Steder, man kan ikke paa en Gang sette sit Livs Formaal at bygge Hjemmet i Privatlivets Stilhed og i at tjene sit fedreland ude i det offentlige Liv' (Biskop Heuch)

'Tenk at det havde været Eders Moder som i Kraft af sin Stemmeret og Valgret havde deltaget her i Storthinget i Debatten om Konsulaternes Aflønning. Tænker Eder den Erværdige, med sin Fistelstemme utbrede sig med all den Iver og Fanatisme som let griber Kvinden, om det var mulig at beholde Konsulaterne i Wien og Rom!' (Biskop Heuch)

'Jeg vil gjøre herr Biskop Heuch oppmerksom paa en ganske simpel Ting, og det er den at de af oss Tilstedeværende som er gift med Kvinder som er ivrige for Kvindesagen, kan paa det bestemteste tilbagevise Biskopens Paastand om at det bliver Misfostre som kommer frem gjennom Kvinnesagsbevegelsen' (Viggo Ullmann)

Avstemmingen endte med nederlag for forslagsstillerne. Men både de og kvinnene var ganske fornøyde likevel. De visste at debatten ville fortsette, og at den fra nå av ville bli ført i det rette forum.

Kilder:

www.stortinget.no/Global/pdf/Diverse/Stemmerett%20for%20kvinner_hefte_1963_III.pdf

www.stemmerett.no/motgudsord/